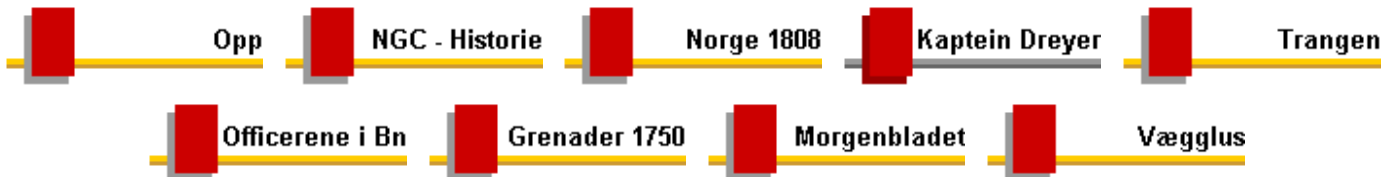

Nordenfieltdske Grenader Compagnie

Kaptein Dreyer

*Et lite Historisk tilbakeblikk.
Av Nils Jenstad*

Personen og forhistorien.

Det blir i Sunndalen hvert år arrangert det som kalles Kapt Dreyer's minneløp. Det er vel ganske mange som i dag knapt vet hvem Dreyer var, hvorfor han har blitt kjent, og hvorfor skal det i Sunndal arrangeres av alle ting et minneløp om ham?

For å starte med personen, og noen faktaopplysninger om ham.

Peter Nicolai Dreyer, var født i Fosnes i Nord - Trøndelag i 1772, og var beskrevet som: "en liden Handels-Mands Søn fra Landet, yderst Raae og uviidende, endnu uden activite eller fliid i Tienesten." Tjenestegjorde først som underoffiser 1/2 år og ble fenrik 29/9 1788. 16 år gammel ved 2. Trondhiemske Nasjonale Infanteriregiment. Ved omorganiseringen i Hæren i 1789 ble han ved kongelig resolusjon av 29 mai samme år satt "a la Suite". Det vil si at han beholdt sin grad og var i tjeneste ved samme regiment, men var uten stilling. Han ble utnevnt til Sekondløytnant den 20/4 1792, men var heller ikke da plassert ved noe kompani.

Den 25/7 1794 ble han Premierløytnant (Nestkommanderende) ved Størenske kompani. Han ble forflyttet til Eritsfjordske kompani i 1797, og til Fanottiske kompani i 99. Først i 1801 kom han til Sunndalske kompani, og da fortsatt som Premierløytnant og nestkommanderende. Han fikk kapteins karakter, dvs graden uten å inneha stillingen, den 14/12 1804, og han bestyrte stillingen som kompanisjef for Sunndalske kompani uten formelt i inneha den fra denne dato. Her var han frem til han ble beordret til Gagnatske kompani 17/3 1807. Han ble fast kaptein og fikk stilling som sjef for Hevnske kompani. den 28/1 1808. I 1807 ble kompaniet i Sunndal overtatt av kaptein Johan Richard Lied den 25/5 1807.

Dette var noen av de tørre fakta omkring en person som vel neppe kan karakteriseres som tørr og kjedelig , Det viser seg at han var relativt frittalende, og hadde en egen evne til å pådra seg sine foresattes ergrelser. Han var vel heller ikke den mest nidkjære i tjenesten, og i den tiden han satt som kompanisjef i Sunndal drev han i tillegg et vertshus på Eidsøra, og det var vel dette som skaffet ham et levebrød og derfor kanskje ble viet like stor oppmerksomhet som kompaniet. Det er imidlertid et sitat som kan tas med i denne forbindelse: Det ble i 1807 sendt følgende skrivelse til kommanderende General Nordenfieltds, general von Krogh, og til sjefen for 2. Trondhiemske Regiment, genlt von Schmettow , datert 10 jan 1807. " Kapt von Dreyer tilkiendegies kom generals, Prins Carl af Hessen's misfornøielse med den af ham udviste skjøtesløshet og efterlatenhet i alt af tjenesten vedkommende."

Hva er det så som gjør at denne svært så lite militære og pliktoppfyllende offiser skal ha et ettermæle nesten 200 år etter at han levde? De fleste av oss som er litt opp i årene husker vel kanskje et bilde i historieboka fra skolen som viser en "Kaptein Dreyer på stubben".

I perioden fra 1807 raste Napoleonskrigene ute i Europa, og selv i utkantene ble vi berørt av dette, Her hjemme gikk ryktene om en forestående krig mot Sverige utover i 1807, og høsten 1807 ble det fra 2. Trondhiemske Regiment's side kalt inn til øvelse og samtrening en bataljon bestående av Grenaderer og Skarpskyttere fra alle regimentets fredstidskompanier. Så også fra Sunndalske kompani. Det ble til den samme bataljonen også innkalt et antall offiserer, deriblant Dreyer , samt hans etterfølger som kompanisjef; Lied. En av de andre som vel også kan kalles Sunndaling var bataljonssjefen Major Ræder.

Bataljonen ble etter denne treningsperioden sendt hjem i juletider 1807. Senere viste det seg imidlertid at situasjonen ble mer truende, og i februar måned gikk det ut mobiliseringsordre og bataljonen ble mobilisert. bataljonen ble overført til Østlandet og satt inn på Kongsvingeravsnittet som en del av Oberst Staffeldts brigade.

Den 25 april 1808 gikk en svensk bataljon fra Dalaregimentet over grensen og inn mot Kongsvinger, Denne støtte sammen med den trønderske bataljonen og det utviklet seg til slaget i Trangen, hvor Kaptein Dreyer ble dødelig såret og han døde 4 dager etterpå den 29/4 1808. Imidlertid tapte svenskene slaget, og Dreyer har blitt tilkjent en del av æren for utfallet av slaget, og fikk etter sin død en viss heltestatus. Vi skal imidlertid ta opp selve slaget, og det vi vet om dette i en senere artikkel.